Nr. 85. Sibiiu, Joi, 5/17 August 1893. Anul XLI

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl, 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **stréinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 45
Corespondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refusă — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:
Pentru odată 7 cr., — de dóuĕ ori 12 cr., — de trei or 15 cr., rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 4 August, 1893.

Alianţa ruso-francesă-magiară, étă cestiunea, cu care s'a ocupat ḑilele aceste presa magiară şi streină şi despre care am făcut pomenire în Nrul trecut al fóiei nóstre. „Pesti Napló“ a bătut toba, cum am ḑice, că Rimler, fost secretar de stat austriac, a fost în misiune secretă în Rusia, cu scop de a pregătí terenul pentru încheierea unei alianţe între Francia, Rusia şi Ungaria, îndreptată contra triplei alianţe şi contra celui mai puternic factor al acesteia, contra poporului german. Rimler, ca persónă şi ca representant al acestei direcţiuni, are puţină importanţă şi de sigur lumea s'ar fi interesat puţin despre isprăvile lui, dacă el n'ar fi făcut cunoscut, că din Ungaria a fost trimis şi împuternicit a face paşii, ce i-a făcut la Petersburg, din partea partidului independentist al Ungariei. Aci a devenit lucrul interesant. Poporul magiar are mare antipatie contra Rusiei, cu deosebire din 1848—9 încóce şi étă, că acum ese la ivélă prin un fel de Pituc politic, cu numele de Rimler, pus la cale de cine scie cine, că chiar partidul, care mereu afirmă despre sine, că este încarnaţiunea poporului magiar, acest partid umblă a căuta puncte de legătură cu Rusia. Partidul independent, respective aderenţii lui, cari s'au aflat în capitală, îndată ce a eşit acésta în „P. N.“ s'au grăbit a o desminţi, declarând, că partidul n'a însărcinat pe nime ca în numele sĕu sĕ întrevie pentru alianţa cu Rusia.

Acésta sĕ póte, o credem şi noi că partidul independist, „oficios“ adecă n'a însărcinat pe Rimler cu nici o misiune, dar cumcă cei mai mulţi deputaţi independisti şi între ei în locul prim Pázmandy au stat şi stau în legătură cu Rimler şi că sunt aderenţii direcţiunii, ce o represintă acesta, este incontestabil. A recunoscut-o Pázmandy şi sĕ vede şi din publicaţiunile ulterióre, ce s'au făcut în acésta cestiune.

Noi însă nu dăm mare însĕmnătate întregei afaceri, pentru că scim, că aceia, cari constituie partida kosuthistă, nu vor ajunge nici odată, ca sĕ dispuie asupra sorţii Ungariei şi în genere pentru viitor noi credem, că asupra sorţii Ungariei vor dispune tóte popórele, cari o locuiesc, ér nu numai o fracţiune, cu idei scrintite, cum sunt mulţi dintre kossuthişti. Ér popórele Ungariei şi în special românii stau departe de-a urmări acésta politică, cu tóte că ei mereu sunt acusaţi din partea presei magiare ca rusofili, ceea-ce în opiniunea publică a magiarilor nu însamnă mai puţin de cât tradare de patrie. Trădarea de patrie însă putem sĕ ḑicem, că o fac aceia cari stau în legătură cu de al de Rimler, şi acésta în ori ce cas, fie acésta legătură seriósă sau numai cu scopuri laterale. Cei cari au scos la ivélă tot lucrul acesta, se póte că au numai scopuri laterale, un fel de manevră, cum am ḑice. La acésta presupunere ne îndreptăţesce casul, că tóte aceste sĕ întêmplă acum, când e sciut că împĕratul Germaniei va vení în Ungaria, şi apoi foile magiare, cari cu mare grăbire vin a declara, că poporul magiar n'are de a face cu Rimler şi cu Rusia şi că el stă neclintît cu tripla alianţă şi cu cel mai puternic stêlp al ei, cu împĕratul Germaniei.

„Qui s'escuse s'acuse“ ḑice proverbul francez, ér' părerea nóstră în acésta cestiune este, că rea politică fac aceia. cari urmăresc astfel de tendinţe, sĕ jócă cu focul, care uşor îi póte arde.

Lege nóuă. In foile unguresci cetim: In congregaţiunea orăşănéscă cea mai apropiată a oraşului Kassa, din incidentul afa, cerii Pavel-Pituc se va propune, ca oraşul sĕ redigeze o adresă la guvern, ca acesta sĕ substérnă dietei uu proiect de lege pentru pedepsirea severă a agitatorilor naţionalităţilor.

Lăsând la o parte împregiurarea, că foile şi şovinistii magiari despre fie care român, chiar şi despre Lauran şi Silviu Rezei, cred că sunt agitatori, observăm, că lupta leală de apărare şi de câştigarea de drepturi a românilor nu se va puté oprima prin lege, fie ori cât de draconică.

După Turda şi Orade, Aradul. Lui „Magyar Hirlap“ de Luni (14 August) ii sĕ scrie din Arad, că tinerimea patriotică din Arad voesce şi ea sĕ-şi esprime „patriotismul“, ca cea din Orade, cu „demonstraţiuni“, din incidentul afacerii Pituc. A şi cercat Sâmbĕtă séra sĕ atace institutul „Victoria“, dar poliţia i-a împrăştiat. Apoi lui Pituc vor sĕ-i facă conduct de torţe. Étă cum póte omul sĕ ajungă la renume şi însĕmnătate. Numai mai departe.

La afacerea Pituc.

Dela Sigetul Marmaţiei spre Dobriţin şi până la Macău sunt o sémă de comune greco-catolice, ai căror credincioşi sunt de origine români, ici colea şi ruteni, cari amestecate cu comune unguresci, şi-au perdut încâtva tipul naţional, pentru că până când betrânii mai vorbesc încă şi astăḑi limba română şi respective cea ruténă, generaţiunea tineră a uitat aprópe limba părinţilor şi vorbesce mai uşor limba magiară.

Poporul ca atare se numesce pe sine şi astăḑi tot român: „Oláh vagyok. Oláh valláson vagyok“, respunde când este întrebat.

Limba liturgică firesce în biserici este cea română şi respective ruténă, căci la Muncaciu şi respective Ungvár episcopia este ruténă, ér în Gherla şi Orade episcopiile sunt românesci. Când s'au înfiinţat aceste episcopii, papa dela Roma, ca cap al bisericei catolice, a decretat limba românéscă şi cea rutenă de limbi liturgice într'o bullă specială a sa.

O sémă de preoţi şi cantori ruteni, înca dela începutul erei constituţionale, ignorând cu totul usul vechiu al bisericei şi călcând bulla papală, au început la serviţiul divin a vorbí şi cânta unguresce, la înmormêntări a lua iertăciuni şi a predica unguresce.

Şi aflându-ne într'o lume speculativă, aceşti preoţi ruteni au lăsat sĕ se vorbéscă prin ḑiaristica locală, mai apoi în cea din capitala ţerei, cât de des despre meritele lor patriotice, lăţînd chiar şi în biserică limba magiară.

Episcopii dela Ungvár n'au vrut a observa, cum unii preoţi de capul lor calcă bulla papală. Episcopii ruteni socotiau: papa este departe, dar regimul unguresc aprópe. Nu vom vătĕma opiniunea ḑiaristică magiară; nu vom atrage asupra nóstră suspiţiunea guvernului.

In ḑiaristică s'a ventilat ideea, ca în Dorog sĕ se ridice o episcopie nóuă greco-catolică cu limba rituală magiară.

Protopopii ruteni au aprobat acésta ideeă, creḑênd, că vor ajunge în staluri de canonici, vor purta cruce pe pept şi vor fi titulaţi „măria ta.“

Propunerea însă n'a ajuns până la scaunul papal. Căci din Roma nu scim sĕ fi sosit ceva respuns în acéstă cestiune. Episcopia are lipsă încă şi de beneficiu, ce numai statul şi respective fondul religionariu îi póte da.

Primaţii din Strigoniu, pre cât scim noi, au fost cu toţii în contra ideei de a se înfiinţa o episcopie gr.-cat. magiară, pentru-că acésta episcopie ar face propagandă mare nu între români şi ruteni, ci între ungurii romano-catolici şi protestanţi. „Magyar óhitű egyház“ este pericul pentru noi, cugetă episcopatul catolic; şi are tot dreptul.

Astfel episcopia din Dorog până acuma se bucură numai de protecţiunea ḑiariştilor superficiali unguri şi jidani. Nici un ministru şovinist, cum era fericitul Trefort, n'a făcut nimic întru acest scop, deşi idei estravagante în contra naţionalităţilor fu caracte-

---

FOIŢA.

Costea.

Vine Costea din rĕsboiu,
Şi cu el vin alţii doi.
Faţa arsă, trupul supt,
Straiul colbuit şi rupt.
Dar de multă voie bună
Sună codrii şi rĕsună.
Cel mai tinĕr chiotia:
„Alelei, puicuţa mea!
De m'aş mai vedea acasă,
Mire eu şi tu mirésă!“
Cel mai vêrstnic dintre ei:
„Dragi bujori, mereu în drum!
Sciu, că-mi es copii mei!
Dór mĕ vĕd acum-acum!“
Doi cântau, cel mal vuia;
Costea, el tăcea-tăcea.
„Alelei, tu Coste, frate,
Spune-ne ce gând te bate?“
„Măi fărtaţi, nu-mi aflu rost;
Vesel eu cu voi am fost.
Mĕ gândiam la maica, biata,
Eu în foc, sub cruce tata —
Şi de-odat' aşa din drum
M'a prins jelea nu sciu cum!
Voe rea sĕ nu ve facă:
Mi-a venit şi o sĕ-mi trécă!“
Cei doi cântă, codru sună,
Şi tustrei merg împreună.
Când ajung la móra nóuă,
Calea lor se face 'n dóuă.
Doi pe rîu în jos s'au dus,
Costea, el pe rîu în sus.
Singur, şi pustiu ce-i malul!
Şi 'ndemna cu vorbe calul:
„Sbóră, murgule, cu mine!
Sbóră, că sĕ sbor imi vine!
Tinĕr esti de patru ierni,
Câmp ai larg sĕ mi te-aşterni!
Nu te oprí fărtate drag,
Până la măicuţa 'n prag!“
Şi cu murgul el vorbia,
Murgul tréz înţelegea.
Gândul fulgeră cu sborul,
Dar mai fulger sbóră dorul.
Sbóră calul rândunel —
Când a fost pe la rĕstóce,
Ochiul stâng a prins sĕ-i jóce.
In sat Costea când întra,
Cucuvaica 'n turn cânta.
Ér când a bătut la pórtă,
Măsa 'n casă caldă-mórtă!
Cât a plâns cu ochi merei
Aşteptând copilul ei!
Şi n'a fost nici mângăiată
De a-l vedea măcar odată! —
Şi prin nópte în capul gol,
Costea 'n mijloc de ocol.
Sĕ-şi mai stîngă 'n vênt afară
Capul foc şi gândul pară.
El sub tunetul de tun
S'a bătut ca un nebun
Par'că de-şi iuţia el paşii,
Mai curênd periau vrăşmaşii.
Şi-l mâna un singur gând,
Sĕ se 'ntórcă mai curênd.
Şi la ce? Pustiu şi ghiaţă!
Măsa 'l mai ţiné 'n viaţă.
Când era sub plumbi şi fum.
Numai ea! Şi-acum — acum?
De-ar începe erăşi toiul,
Ah, de-acum de-ar fi rĕsboiul!

George Coşbuc.

Libertate!

Sus pe munţii ţerii mele
Sufletu-i vecin cu stele.
Şi frumósa libertate,
Chipul gingaşei fecióre,
Pe sub umbră se abate
Şi bea apă din isvóre.

Viaţa-i place sĕ-şi desmerde
Pe un pat de érbă verde;
Numai c'un codruţ de pâne
Şi muiat în dulci isvóre,
Decât sĕ tot stea, drept câne,
Lângă uşă cerşitore.

Ori pe pajistea înverḑită
Rătăcesce despletită
Şi senini îi mai sunt ochii
Ca oglinda apei clare;
Pórtă flori în póla rochii
Şi le presură 'n carare;

Şi uşóră îi e urma,
Când îşi paşte 'n codrii turma,
Valuri verḑi călcând de-avalma
Ii desmérdă blând piciorul
Şi, punênd în frunte palma,
Stă cu drag privind păstoriul.

El vrăjind din bucium cântă
Doina jalnică şi sfântă.
Ea 'l ascultă 'n érbă 'ntinsă
Prinde cântecul s'o 'mbete
Şi se lasă 'ncet cuprinsă
Şi-adormită 'n blonde plete.

George Murnu.

Din causa sfintei sĕrbători „Schimbarea la faţă“ Nrul procsim va apăré Marţi în 10 August v.

ristica activităţii acestui bărbat de stat, lăudat de şoviniştii unguri până în al treilea ceriu.

Românii şi preoţii români din comunele ungurisate până acuma s'au purtat liniştit. Mai spuneau şi ei câte o căzanie ungurésca, luau iertăciuni unguresce, atâta era totul. La altariu însă limba liturgică românéscă a remas şi în aceste comune intactă.

Popa Pituc, carele crede, că el are mai multă politică, ca episcopul sĕu Pavel, punêndu-se în serviţiul curentului şovinistic, a aflat de bine a publica o broşură în contra capului bisericei sale, nu pentru ca sĕ convingă publicul, că episcopul ar fi un reu patriot (acésta Pituc nu va proba nici odată în contra episcopului seu cu un trecut atât de moderat, liniştit şi prudent,) ci pentru ca sĕ seducă opiniunea publică din ţéră, că Pituc este încă şi mai infocat patriot, ca episcopul Pavel.

Pituc cu ideile sale politice de sigur a venit în conflict cu colegii sei, ce au idei mai călduróse pentru gintea română, şi Pituc aflându-se isolat, s'a simţit reu între colegii sei, cari n'au întrelăsat a informa scaunul episcopesc despre profeţiile mincinóse ale lui Pituc.

Nu sci óre popa Pituc, că şovinismul vré se mânânce tot ce avem mai scump în ţéră: libertatea limbei, libertatea electorală, libertatea altariului lui Dumneḑeu? Şovinismul defaimă pre tótă ḑiua pre toţi bărbaţii de valóre din ţéră. Şovinismul a împărechiat naţionalităţile şi partidele din ţéră. El vrea sĕ pună ministrii, generali, főispani, inspectori scolari, el vrea sĕ organizese armata şi curtea regală. El plănuesce la societăţi culturali, ca sĕ împedece ori-ce suflare şi cultură românéscă; el proclamă de dogmă un esclusivism orb, ce n'a avut loc aici de una miie de ani până astăḑi.

Cum póte un preot de caracter şi consciinţă curată sĕ aducă serviţii acestor resvretitori, cameleoni şi speculanţi, cari fac batjocură din tóte, chiar şi din interesele de esistenţă ale poporului magiar, ce în cele din urmă sunt identice cu ale românilor? Românii si ungurii vor avea aceeaşi sórte. Acésta nu e frasă gólă, ci mâne póte devení o realitate.

Opiniunea din Oradea-Mare este dară rĕu sedusă prin ḑiaristica, ce a dat — fără drept — atâta importanţă broşurei sensaţionale.

Dacă sunt între români „trădători de patrie", popa Pituc póte sĕ-i arete procurorilor regesci, ca sĕ fie urmăriţi conform codicelui penal. Pituc însĕ aruncă o suspiţiune nebasată asupra mai marilor sei, cari de sigur nu pot fi timbraţi de trădători de patrie.

Episcopia din Oradea-Mare este gr. cat. română. Ca atare trebue sĕ apere şi spriginéscă limba română cu tóte mijlócele legali.

Cei 24,000 greco-catolici, dacă sciu tatăl nostru, născătórea, credeul şi poruncile în limba liturgică românéscă, care pitic va afla, că este vătămată patria şi patriotismul? Trebue sĕ scie, sĕ înveţe românesce; căci chiar ruga lui jidovilor învéţă pe copii a se şi popii Dumneḑeu în limba rituală ovreéscă!

In fine întréga afacere Pituc este periculósă pentru el însuşi. Un atare om sĕ iésă afară din clerul românesc, şi sĕ se facă hotentot, id est: şovinist ungur.

Insĕ episcopia şovinistă ungurésca nu este înfiinţată, şi n'are şanse de a se înfiinţa când-va.

Revista politică.

Foile din Budapesta aduc scirea, că „nu mai este glumă" cu proiectele de legi bisericesci ale guvernului, ci că lucrul e „fórte serios"; guvernul a pregătit proiectul pentru căsătoria civilă şi se póte afirma cu siguritate, că el a şi fost înaintat Maj. Sale monarchului prin ministrul preşedinte Wekerle, care a călĕtorit la Ischl şi a avut o lungă audienţă la Maj. Sa.

* * *

Municipiilor unguresci li se dă ocasiune a se pronunţa tot mai mult în contra tendenţei de „germanisare" a armatei comune, pentru care, ḑic foile şoviniste, s'a făcut culpabil şi ministrul Hieronymi. Magistratul oraşului Caşovia în şedinţa din urmă a hotărît, ca sĕ înainteze representanţei o propunere, conform căreia circulara ministrului în afacerile militare cunoscute se privesce de nelegală şi se respinge, şi tot în acésta afacere sĕ se facă o adresâ cătră dietă.

* * *

Tinĕrul deputat clerical cont. Ladislau Szapáry a intreprins în ferii o călĕtorie în Anglia şi acolo a avut o convorbire cu presidentul casei de jos a parlamentului engles, Sir Arthour Peel. Convorbirea află de bine a o publica foile regatului ungar, căci se referesce şi la relaţiunile din acest stat. Contele întrebà, că ce va fi urmarea, dacă casa de sus va respinge homerule-bill, după cum póte se va întêmpla în casa magnaţilor cu proiectul căsătoriei civile. Peer rĕspunse, că desigur casa de sus îl va respinge, dar probabil, că regimul nu va abḑice din astă causă. Casa lorḑilor nu póte trânti guvernele, dar póte influinţa, ca ele sĕ se presente cu adevĕrata espresiune a poporului în parlament. La astfeliu de conflicte între ambele case, espedientul este alegerea din nou şi prin acéstă alegere se dă espresiune voinţii poporului. In urmă preşedintele se esprimă contra alegerei membrilor din casa de sus, deórece când obvin diferinţe din ambele case, nu se póte sci, care din ele representă voinţa poporului. Tóte bune, — numai cât stările nóstre nu le putem asemĕna cu cele din Anglia. Acolo se póte vorbi de voinţa poporului la alegeri; la noi, *nu*.

* * *

Representanţa oraşului Praga a fost decis, ca sĕ schimbe tablele dela colţurile stradelor, punêndu-se în locul lor numai table cu inscripţiunea cehică. Pentru acest scop s'au votat 2000 fl. Votul acesta al representanţei orăşenesci dela 21 Decembre 1892, fiind comunicat guvernului bohem din Praga acesta a rĕspuns printr'un ordin guvernial, cu data 7 August 1893, cassând decisiunea representanţei oraşului Praga în ce privesce înscripţiunea de pe table, şi ordonând, ca acestea sĕ fie făcute în douĕ limbi: în limba cehă şi germană. Motivele, pe cari se baséză hotărîrea guvernatorului conte Thun sunt următórele: Considerând, că oraşul Praga este capitala unei ţĕri locuite de dóuĕ popóre şi că în acest oraş germanii formézà o minoritate nu neînsemnată, este corespunḑĕtor cerinţelor vieţii publice, ca stradele se pórte numiri publice în amêndóuĕ limbile ţerei, în cea cehă şi germană. Acésta pracsă s'a şi urmat până acuma în Praga, până ce s'a schimbat prin decisiurea representanţei orăşenesci care invólvă o violare a dreptului egal a celor dóuĕ popóre şi a celor dóuĕ limbi ale ţĕrii. După art. 19 al constituţiunei dela 21 Decembre 1867 este recunoscut dreptul egal al tuturor limbilor usitate în ţéră, în scólă, oficiu şi viéţa publică. Pe temeiul dreptului de supraveghiare a statului, acolo unde pintr'o hotărire a unei comune se schimbă, în contra articulului 19 al legei amintite, starea de până acuma, care corespunde dreptului egal, trebuie sĕ se intervine pentru apĕrarea legii. Ordinul acesta al guvernatorului a causat mare amărăciune în sinul consiliului comunal, care este compus aprópe cu desĕvîrşire numai din Cehi, mai ales s'au mirat vorbitorii, cum de se provócă contele Thun la articulul 19 al constituţiei, când statul însuşi respectéză atât de puţin acest articul faţă cu poporul bohem.

* * *

Comisiunea de investigare a scupcinei sêrbesci şi-a terminat activitatea şi şi-a presentat elaboratul. Comisiunea, care a fost compusă din radicali estremi în privinţa politică şi ai cărei membrii n'au cam prea călcat mult timp pragul scólei, s'a îngrigit ca sĕ presenteze un raport îngrozitor şi sĕ mărésca acusele şi pĕcatele comise de fostii membri ai cabinetului liberal. Acte, care se întêmplă în Sêrbia în tótă ḑiua, sunt presentate ca volnicii fără sémân conspiraţiuni contra statului şi a constituţiunei, circularele ministrilor ca acte brutale, care compromit patria şi dinastia; ér actele comise la alegeri sunt calificate ca atentate de omoruri. Pe cât de vehement şi forţat apare deci elaboratul comisiunei din punct de vedere politic, pe atât de nebasat este el din punct de vedere al justiţiei.

Nu încape însĕ îndoélă, că proiectul presentat scupcinei nu va fi primit, din contră, radicalii iubiléză de pe acum, cu tóte că fostul ministru de interne Ribarac le a insuflat temeri prin vorbirea energică ţinută în şedinţa din urmă a scupcinei. E temere, că trecênd acusa la forurile iuridice, ea nu va fi apreţiată astfeliu, precum o presentà radicalii. Guvernul sĕ tot schimbe la membrii dela tribunale şi curtea de casaţie tot nu vor puté fi radicalii în maioritate, sau şi dacă se va întêmpla acésta, totuşi vor fi ómeni cu judecată mai înaltă şi vor judeca mai rece lucrurile, nepurceḑênd din punct de vedere al partidului. Asupra actului comisiunei de anchetă avea scupcina sĕ decidă în 16 l. c.

Noutăţi.

Scenele din Oradea-mare. Ca întregire la cele publicate despre scenele din Oradea-mare lăsăm sĕ mai urmeze următórele comunicări: Cred, că veţi fi căpĕtat informaţiuni despre vandalismul sĕlbatic, ce s'a comis aici la 9 l. c. n. şi căreia i-a căḑut victimă şi casa consistoriului nostru gr. or. apoi curtea episcopéscă, ale canonicilor, casele parochiale şi scólele gr. cat. şi alte case ale inteligenţii române. Cu furci de fer, cu topóră, cu drugi şi pari şi cu alte obiecte feruale au spart ferestrile şi uşile, au devastat, încât lumea se întreba mirată, ce mirozenie de ómeni au putut comite astfeliu de vandalism. La fundaţiunea „Jigaiana" au întrat în lăuntru şi au furat multe de-acolo, prefectul fundaţiunii Ioan Grozea, zăcênd bolnav în pat, a trebuit sĕ sară preste garduri în grădină, căci altfeliu în furia lor l'ar fi ucis.

* * *

Contra limbei magiare. „Magyar Hirlap" dela 13 August scrie, că oficerii armatei comune au hotărît, ca pe viitor sĕ nu mai sufere limba magiară în conversaţiunea privată. Primul pas în privinţa acésta s'a făcut în oraşul magiar de baştină Kecskemét, de unde i-se raportéză numitei foi, că oficerii dela cavaleria staţionată acolo au arangiat curse de cai, făcênd învitări numai în limba germană.

* * *

Esposiţie de vite. Reuniunea economică din Cluş arangiéză a XI esposiţiune transilvană de vite de prăsilă, care va avé loc în 31 August, 1, 2 şi 3 Septembre st. n. în Cluş şi va fi împreunată cu cai de model. Se vor puté mâna tot soiul de vite. Premiile sunt mari pentru tóte despărţĕmintele. Cei insinuaţi până în 15 l. c. pot transporta vitele cu preţuri reduse pe liniile ferate.

* * *

O tablă comemorativă a împĕratului Vespasian. La Porţile de fier, din incidentul lucrărilor de regulare a Dunărei, muncitorii au dat preste o relicuie fórte însĕmnată. S'a aflat o tablă comemorativă, pe care se póte ceti deslușit: „Vespasian" şi care sémênă fórte tare cu tablele împĕraţilor Tiberiu şi Traian săpate în stâncile dela Porţile de fier.

* * *

Bólă de vite. Din Timişóră se anunţă, că în Oraviţa şi impregiurimea ei, dar mai cu sémă in Ciclova, a isbucnit o bólă de vite periculósă şi necunoscută până acum, care deciméză într'un mod înspăimântător vitele. Ea consistă in orbirea vitelor cornute şi mai ales a vacilor. Comitatul va cere guvernului trimiterea unui espert, deóre ce veterinarii nu pot pricepe bóla.

* * *

Edificiul poştelor în Bucuresci. „Vestea" anunţă: Vor sosi în curênd dela Paris planurile edificiului poştelor şi tetegrafelor, care au fost supuse de cătră autorul lor, domnul Săvulescu architect acum câte-va sĕptĕmâi, unei comisiuni de architecţi francesi.

* * *

Monumentul lui Adamachi. Delegaţiunea academiei române a comandat monumentul, ce se va ridica pe mormêntul rĕposatului Vasile Adamachi, la sculptorul român George Vasilescu, care lucréză în Veneţia şi se bucură acolo de un renume fórte meritat de artist distins. Preţul monumentului cu planurile lui e ficsat la 21,550 lei. Monumentul fiind o operă de artă însemnată, delegaţiunea a cumpĕrat la cimiteriul Eternitatea din Iaşi un loc mai spaţios şi mai bine situat. Acolo se vor transfera remăşiţele pămêntesci ale ilustrului donator. In ţéră se vor face lucrările necesare pentru fundamentul monumentului şi cripta sub dênsul. E de sperat, că în tómna viitóre se va înălţa acest monument spre amintire piósă a memoriei bărbatului de bine şi patriotului Vasile Adamachi.

* * *

Scrierile autorilor bucovineni. Ultima adunare generală a „Societăţii pentru cultura şi literatura română în Bucovina" a hotărît se se adune şi sĕ se păstreze tóte publicaţiunile scriitorilor români bucovineni. Comitetul societăţii, ocupându-se în una din şedinţele sale cu acéstă cestie, a delegat o comisiune din membrii sei, care sĕ cerceteze catalógele bibliotecei şi sĕ constateze, cari din acele publicaţiuni lipsesc. Comisiunea a aflat, că lipsesc multe scrieri: apeléză deci la publicul român, rugându-l sĕ-i ofere gratuit câte un esemplariu din acele scrieri.

* * *

Scólele din Bucovina. După raportul presentat de consiliul scolar al ţerei ministrului de culte şi instrucţie austriac asupra stării învĕţămêntului pe anul 1892/93 scólele poporale cu limba de instrucţie română au fost 101 şi anume 76 cu o clasă, 23 cu dóuă clase şi douĕ cu trei clase; scólele, în care s'a propus limba română şi germană au fost 23, dintre care 6 cu o clasă, 3 cu dóuă clase 5 cu trei clase, 6 cu patru clase şi 3 cu şase clase; scólele, în care s'a propus în trei limbi: românesce, rutenesce şi nemţesce au fost 10: 2 cu 1 clasă, 4 cu 3, 2 cu 4 şi 2 cu 5 clase; în 8 scóle s'a propus în patru limbi: românesce, rutenesce, nemţesce şi poloneşce, dintre aceste scoli au fost 1 cu 3 clase, 4 cu 4 şi 3 cu şase clase; şi în fiine într'o scólă s'a propus românesce şi unguresce. Numĕrul tuturor scólelor, în care s'a propus românesce, ori şi românesce ar fi 143. Dar este de observat, că în scólele cu trei şi patru limbi de propunere instrucţia în limba maternă s'a dat numai în clasele cele mai inferióre, ér în clasele mai superióre limba de propunere generală a fost cea germană. Aşa s'a făcut aşadar în 18 scóle.

Dintre scólele private numai una are limba de propunere română, ér în alta se propune în românesce, rutenesce şi nemţesce

Copii în vêrsta la care sunt obligaţi sĕ cerceteze scóla au fost: băieţi 42,208, fete 40,202; dintre aceştia n'au cercetat scóla 13622 de băeţi şi 18676 de fete; aşadar elevii au întrecut cu 5054 numĕrul elevelor

or. Scólele poporale au avut 46381 de elevi și eleve; aceste cifre se împarte așa: 23967 au cercetat scóla de 1 clasă, 8389 scóla cu 2 clase și 14025 scóla cu 3 sau mai multe clase.

Calculând câți elevi se vin în cifra medie pentru un învețător, se constată, că în scólele cu o clasă sĕ vin 109 copii, în cele cu 2 clase 91 și în cele cu 3 și mai multe clase 73 de elevi.

Numĕrul învețătorilor s'a sporit încet La scólele poporale din Cernăuți au instruit 41 candidate de probă. Ele n'au putut fi aplicate pentru-că nu cunosceau limba romăna și ruténă.

Pedagogiul a fost cercetat în 1891/92 de 158 elevi, care au cercetat cursurile până la finea anului, și 87 eleve. Dintre acești au fost 61 româui și 9 românce.

* * *

6/18 August. Din incidentul dilei nascerei Mai. Sale monarchului va avé loc în 17 l. c. n. séra un conduct al musicei militare dela reg. 63 inf în soțită de toți tamburi trupelor de infanterie, care se află de present în Sibiiu. Conductul va porni din casarma mare la locuința comandatului corpului de armată și de acolo mai departe prin mai multe strade. Diua de 6/18 August se va anunța prin 24 salve de tunuri date pe locul de esercițiu. La 8 óre se va ține serviciu divin festiv, ér după acea va urma defilarea trupelor. In cas de timp nefavorabil se va oficia serviciul divin în biserica rom. cat· din cetate. La 5 óre va fi banchet la comandantul de corp, ér pe locul de ecsercițiu se vor da érăși 24 salve de tunuri.

* * *

Interdicerea întórcerei în Belgrad a părinților regelui Alecsandru a fost obiectul discuțiunei clubului radical în dilele acestia. Maioritatea din club a fost de părere, că prin declararea regelui de maiorén resoluția ce interdicea reîntórcerea în téră a părinților sĕi a căḑut dela sine și deci nu e nevoie de o intervenire a parlamentului. Părinții sĕi se pot deci întórce în bună voie

* * *

Congresul socialist. Congresucl socialist a adoptat o resoluțiune care dice, că partidul va continua sĕ participe la alegeri și la lucrările parlamentare pentru a ajunge la putere.

A aprobat amendamentul care, dice că lupta întreprinsă trebue sĕ aibă ca scop principal obținerea sufragiului universal.

Congresul s'a închis după ce s'a ficsat că viitoriul congres se va ține la Londra în 1895.

* * *

Visita moștenitorului Muntenegrului Danilo și a fratelui sĕu Mirko, la regele Sêrbiei este un fapt hotărît. Ea va avé loc negreșit în tómna acésta.

* * *

Pânzătura împĕrătesei germane. Pânzătura dăruită împĕrătesei Germaniei de către femeile din Schlesvig-Holstein, ca dar de nuntă, a fost dilele trecute predată pentru spălat, unui institut chimic. Ingrijirea febrilă, cu care curăția splendida pândătură a dat unei dómne ocasiunea de a-și nota cugetările țesute în ea.

Étăle:

„De vreai sĕ glumesci, păhar după pahar sĕ golesci“ — „Nu crede tot ce audi, nu spune tot ce scii, nu face tot, ce poți face“. — „Speră mereu, nu te teme nici odată“. — Uresce ceea ce a trecut, esaminéză și judecă bine cele ce vor veni, ordonéză cele presente, ca astfel sĕ duci o viață liniștită! — „Aștept norocul în chipul meu“. — „Inima caută inima în totdeuna“. — „Ințelepciunea guverneze, pacea domnéscă, amorul locuiéscă, onórea împodobéscă, bucuria renumereze, fidelitatea dureze“. — „In apă îți poți vedé fața ta, în vin poți surprinde inima altora“. — „Mai întâiu precumpănesce, apoi îndrăsnesce“. — „Cine are aripi póte sbura sus“. — „Fi precaut în fericire“. — „Fi credincios și amicului și inimicului“. — „Femeia nobilă îndeplinesce lucruri mari, deși adesea ele par neînsemnate“. — „Fi amicul unuia dar inimicul nimĕnui“. — „Mulțămirea e o mare artă, aparința de mulțămire o mare ilusie; a deveni mulțămit e mare noroc, a rĕmâné mulțămit un cap de operă“.— „Onórea și jurămêntul valoréză mai mult decât téra și ómeni“. — La sfat te opresce la fapte te grăbesce“. — „Edificiul german, téra germană s'o apere Dumnedeu cu a sa mână“. — „Bĕutura'ți e limpede, cuvêntul adevĕrat, dragostea rară“. — „Vegheazĕ și moderézĕ-te“.

* * *

Postal. Direcțiunea postală telegrafică din Cluș escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Cojocna (comit. Cojocnei) cu léfa de 211 fl. și alte accidente. Reflectanții au a-și așterne cererile în decurs de 3 sceptĕmâni, depunând cauțiune de 100 fl.

* * *

Un nebun periculos. La proprietariul Andrei Goncz din Budapesta s'au audit dilele acestea nóptea mai multe detunături de armă. La început se credea, că Goncz ar fi tras după niscai-va hoți ce ar fi voit sĕ între la el.

De óre-ce împușcăturile nu încetară ba au fost rănite unele persóne din curte au venit mai mulți vecini, cari legară pe nebun și'l predară autorităților.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Adunarea generală a despărțĕmêntului Asociațiunei din Alba-Iulia.

De cinci ani, despărțemântul Asociațiunei transilvane din Alba Iulia, nu a mai dat nici un semn de viéță.

Nu scim sĕ cercetăm casul pentru ce acest despărțemênt cu o împregiurime atât de bogată în fruntași inteligenți și preoți nu a dat nici un semn de viață.?

Trebue că a fost ceva putred și trebuia sĕ vie elemente nóuĕ, cari sĕ pună lucrurile ajunse în stagnare — în curgere.

Convocarea o au făcut 4 fruntași de aici după ce o convocare pe diua de 31 Iuliu a rĕmas fără succes, și după ce la aceea numai 2 di doi ómeni aparținĕtori clasei inteligente s'au presentat.

Nu a fost ușor a obținé concesiunea, căci cel ce a convocat adunarea — ne sfiim al numi pe nume fiind român și el — cu provocare la § 10 din statute a cerut ca sĕ nu sĕ dea concesiunea, căci păn' la adunarea generală nu mai sunt fără 6 sĕptĕmâni.

Au fost însĕ streinii mai cu minte decât cel pĕcătos dintre noi.

Concesiunea s'a acordat după intervenirea energică a aceluia, care pe aici nu trece de român patentat, deși faptele dovedesc că român este, român a fost și numai causele românilor le servesce.

După eșirea din biserică un public de vr'o 100 persóne s'a întrunit în curtea scólei, care neputând afla în scólă loc, a rĕmas prin cimiterii.

Adunarea o a deschis părintele Nicolau Ivan, cu o vorbire însufleți-tóre, recomandând ca pentru de a se putea constitui despărțĕmêntul sĕ se alégă un președinte în persónă părintelui protopop Simeon Micu, acesta între strigăte de „sĕ trăiéscă“ ocupà locul presidial și arată însemnătatea Asociațiunei, unde toți românii ne putem întruni la o lucrare binefăcĕtóre pentru popor.

Fiind la ordinea dilei constituirea se aleg dóuĕ comisiuni, una pentru înscrierea de membri noi și încasarea tacselor de la membrii vechi, în persónele membrilor Rusan, Florescu și Crișan, care prin raportorul ei Rusan raportéză, că a încasat 114 fl. 20 cr. dela membrii vechi și noi, — ér alta de candidare, care prin raportorul ei Dr. Gerasim propune și adunarea alege cu entusiasm de președinte pe Simeon Micu, de actuar pe Nicolau Ivan, de membrii în comitet pe: Alecsandru Velican, George Filip, Nicolae Florescu, Florian Rusan și Mateiu Nicola.

După constituire a urmat o prelegere ținută de N. Ivan despre influința scólei asupra înaintărei poporului român, care prelegere a fost ascultată cu mare plăcere și pentru care de disertante a fost rĕsplătit cu aplause furtunóse de „sĕ trăiéscă“, așa s'a terminat partea oficială.

După aceia a urmat un banchet la care au participat peste 50 persóne în grădina hotelului „La Sóre“; la banchet a domnit o însuflețire rară, s'au ținut toaste pentru comitetul central al Asociațiunei, pentru cei doi protopopi ai tractului Albei Iulia, pentru fruntași, pentru negutători, și industriași, pentru femeia română, pentru proprietarii Cirlea, Florescu și Antoniu Pop, pentru preoți cari au fost representați din cei mai aleși, pentru învețători, așa că abia la 5 óre ne-am despărțit, ducênd cu noi reminiscențe dulci, că décă suntem în acord putem face mult pentru ca sĕ se consolideze causele nóstre înglodate de cei ce ar voi sĕ fie conducĕtori dar și-au mâncat omenia, și sunt urgisiți și proscrișii.

E rĕu, că sunt între noi și de acestia, cari apeléză la streini, dar fapt e, că sunt și e dureros că în alte cercuri trec de ómeni de cinste, precând cinstea și omenia de mult e ștérsă de pe fruntea lor, și ómenii le au imprimat pe frunte stampila pĕcătoșilor. *Corespondentul.*

Saschiz în August, 1893.

Cred, că nu abusez de ospitalitatea on. d-vóstră când vĕ trimit despre decursul ședințelor adunărei generale a reuniunei învĕțătorilor gr. or. români din districtul Sighișórei, ținute în Ferihaz, protopresbiteratul Sighișórei, la 18 și 19 Iuliu v. a. c. următoriul raport:

In conformitate cu programa publicată și în „Telegraful Român“ Nr. 70 a. c. și trimisă spre ulterióră orientare tuturor membrilor reuniunei la timpul și pre calea sa, adunarea și-a început activitatea cu serviciul divin împreunat cu învocarea Duchului sânt, sĕvêrșit de P. On. D. protopresbiter al Sighișórei și președinte al reuniunei Demetriu Moldovan, asistat de parochul local Zacharie Ganea și preotul-capelan-învĕțătoriul din Saschiz, Petru Nicolescu, respunsurile liturgice esecutate fiind de învĕțătorii presenți.

La finea serviciului divin P. On. D. protopresbiter rostesce în fața poporului o frumósă și instructivă vorbire, în care accentuéză mai cu sémă necesitatea susținerei scólelor confesionali în fața nóuei legi pentru salarisarea învĕțătorilor, arătând totdeodată primeșdia, ce amenință în casul, când scólele ar scăpăta de sub scutul bisericei; — ér parochul local prin o vorbire de cuprins adevĕrat patriotic bineventéză reuniunea.

La signalul dat prin sunetul clopotului toți membrii se adună în biserica ortodocsă română din loc, de asemenea popor din comună.

Președintele reuniunei învită pe notari și membrii comitetului central a ocupa loc la masă și prin cunoscuta-i tactică declară I-a ședință a adunărei generale din acest an de deschisă, punênd la ordinea dilei obiectele cuprinse în programă.

Constatându-se nrul celor presenți sĕ află că dintre toți membrii reuniunei compusă din trei protopresbiterate Sighișóra, Mediaș și Têrnava, abia 21 membrii erau presenți: 18 din tractul Sighișórei, 3 din al Mediașului, și nici unul din al Têrnavei, scuse nici una n'a întrat la președintele. Șefii tractelor Mediaș și Têrnava demonstrativ absentéză dela ședințele reuniunei, atât acum, cât și anul trecut, nearătând nici măcar cel mai mic interes despre cursul reuniunei; de unde în consecuență urméză și desinteresarea membrilor învĕțători din acele tracte față de agendele și starea normală a reuniunei, onóre escepțiunea d-lui Stuchirean învĕț. în Bertan și încă a doi învĕțători ale căror nume le am scăpat din vedere.

Rĕmânênd reuniunea tot în acésta stare bolnăviciósă despărțĕmêntul Sighișórei va cere desfacerea, dela celelalte despărțĕminte, ce compun reuniunea.

Ca óspe a asistat dela începutul și până la finea adunărei păr. din Hașfalĕu Nicolau Doctor, care se-și inscrie ca membru ajutător al reuniunei.

Celelalte puncte din programă s'au esecutat întocmai.

Mare interes au arătat membrii reuniunei când s'a pus la ordinea dilei discusinea disertațiunilor cetite trei la numĕr: 1. „Eruarea mijlócelor necesari la urcarea salarielor învĕțătoresci la suma de 300 fl. cu respect la proiectul cel nou din cestiune“, de Petru Nicolescu preot-capelan și învĕțătoriu în Saschiz. 2. „Invĕțătoriul din punct de vedere al educațiunei“, de Emanuil Florea învĕțătoriu în Hașfalĕu. 3. „Cultura fĕnațelor artifiiciali, de Nicolae Muntean inv. primar în Ferihaz, cari de altcum tóte trei au fost lucrate cu deplinnă cunoscință de causă și reuniunea și-a esprimat dorința de a se da publicității în organul nostru „Tel. Român“.

După esecutarea programei adunarea generală din acest an se încheie prin președintele, care își arată deplina sa mulțămire cu decursul ședințelor adunărei generale, punênd la inima celor presenți activitate neobosită pentru progresul cultural al reuniunei, la care vicepreședintele Petru Nicolescu mulțămesce neobositului președinte pentru înțelépta conducere și pentru zelul ce l'a arătat și 'l arată totdeauna întru prosperarea reuniunei, urându-i mulți ani sĕ trăiéscă, ceea ce în cor se repetéză de cei presenți.

Cu bunăvoința onoratei redacțiuni sĕ ne întórcem puțin și la partea socială a acestei adunări.

Inainte de tóte e de constatat cu mirare, că anul acesta nu am avut onórea de a fi asistați și de baioneta gendarmilor, nici de ochiul controlător al protopretorului sau a vre-unui alt slușbaș, după cum obicinuiți eram altă-dată; causa nu o scim.

Membrii reuniunei însĕ cu tótă lipsa de controlă din partea politică s'au purtat de așa, încât nici pre cel mai șovinist ungur — fiind present — nu l'ar fi adus în nedumeriare.

Casa, masa par. I. Ganea au fost deschise fie-cărui membru. Mai mult și-a arĕtat par. Ganea ospitalitatea, dând Duminecă séra (18 Iuliu) o cină bogată în mâncare și beutură tuturor învĕțătorilor presenți. N'au lipsit se 'nțelege cu aceea ocasiune nici tóstele în cinstea și sĕnătatea bărbaților nostri bisericesci politici . . . S'a cântat și o „vecinică pomenire“ în pia memoriă a reposatului și în totdéuna pomenitului „Alesandri“ ale cărui poesii eroice mesenii le căutau cu mare însuflețire. —

Pentru ospitalitatea arĕtată primésca par. Ganea și pe calea acésta ale nóstre mulțămite asigurându-l de reminiscințele cele mai plăcute dela acea ocasiune.

Drept încheere amintesc împrejurarea, că scóla nóstră din Ferihaz este tare amenințată în esistința ei față cu nóua lege pentru salarisarea învĕțătorilor. Anumit în Ferihaz esistă de ani scólă de stat — deși pre unguri îi poți numĕra aprópe pe degete, curtea domnéscă și cei-ce se țin de ea . . . Conducĕtorii acelei scóle pre căi laterale umblă sĕ abată pe români dela scóla lor ademenindu-i cu tot feliul de promisiuni și apucături. Acum când e a se ridica salariul celor doi învĕțători din Ferihaz la suma prescrisă de lege nu sciu ce vor face Ferihází-enii, mai ales că unii au început a arĕta puțin interes referitor la sórtea scólei. — Căci am vorbit despre salasisarea învĕțătorilor noua lege, fie-mi permis a aminti și aceea, că în protopresbiteratul Sighișórei mic va fi numĕrul comunelor bisericesci, cari vor puté satisface legei. Cause sunt multe, de astadată însĕ nu pot întra în amĕnunte. *P. N.*

Bibliografie.

„Romänische Iahrbücher“, diar politic literar a apărut Nr. 7 pe Iuliu a. c. cu urmutoriul

Cuprins:

Die romänische National-Conferenz — Ein Wort zur Situation — Von der romänischen Akademie. (Schluss folgt) — Die Gestalten des romänischen Volksglaubens (Aus dem Alpratume entwickelt von W. Rudow.) — Litteratur. (Publicationen der román. „Geograph. Gesellschaft“ zu Bucuresci.)

Nr. 47/1893 D. t. g. [139] 1—3

CONCURS.

La scóla elementară pregătitóre, legată cu gimnasiul public român gr. or. din Brad, protopresbiteratul Zarandului, devenind vacant un post de învĕţător, pentru îndeplinirea lui se escrie concurs. Alesul va avé sĕ instrueze şi elevii gimnasiali în cant.

Emolumentele sunt:

1. Salariu fundamental de 450 fl.
2. După 10 ani de serviţiu, la acest institut, odată pentru totdeuna un adaus de 50 fl.
3. Pentru instruarea elevilor gimnasiali în cant o remuneraţiune anuală de 100 fl.

Atât salariul, cât şi remuneraţiunea se va solvi anticipative în rate lunari din cassa fondului gimnasial.

Doritorii de a reflecta la acest post vor avé sĕ-'şi astérnă suplicele lor de concurs instruate conform legilor în vigóre în termin de 20 ḑile dela prima publicare a concursului în „Telegraful Român" — comitetului gimnasial.

Din şedinţa comitetului gimnasiului public român din Brad, ţinută la 22 Iuliu, 1893.

Vasiliu Dămian, preşedinte. Dr. *P. Oprişa*, notariu.

Nr. 406/893 [631] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţătoresci la scólele poporale din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare în fóia „Telegraful Român" şi anume;

1. Idicel sat şi pădure, un învĕţătoriu ambulant cu salar anual de 430 fl. cuartir şi lemne de focărit.
2. Ripa superióră, salariu anual de 300 fl. cuartir şi grădină.
3. Filea salar anual 300. fl. şi cuartir.
4. Săcal, salariu anual 300 fl. cuatir şi grădină.
5. Potoc salar anual 300 fl. şi cuartir.
9. Polătin, salar anual 300 fl. cuartir şi lemne de focărit.

Informaţiuni mai de aprópe, petenţii pot trage dela subscrisul.

Suplicile concursuale, instruate în sensul legilor esistente, sunt de a se subşterne subscrisului în terminul deschis, — posta ultimă Reghinul săsĕsc (Szász Régen).

Reghinul săsĕsc, 23 Iuliu, 1893.

In conţelegere cu comitetele parochiale:

Galaction Şagău, protopresb.

Nr. 387/1893 [137] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţăroresci din conunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sebeşului, sé escrie concurs cu termin până *la 20 August a. c.*

1. Pianul de jos, dóuĕ posturi fiecare cu salariu anual de 300 fl. cuartir, grădină şi lemne de foc.
2. Sugag, pentru clasa I cu salar de 300 fl. cuartir, grădină şi lemne de foc.
3. Tărtăria, cu salar de 300 fl. 150 fl. în bani şi 150 în natural, cuartir, grădină şi lemne de foc.
4. Rĕchita, cu salar de 300 fl. cuartir si lemne de foc.
5. Sibişani, cu salariu de 300 fl. cuartir, grădină şi lemne de foc.
6. Petrifalĕu, cu salariu de 300. fl. cuartir şi grădină; învĕţătoriul ales e dator a împlini şi serviciile cantorale şi a cultiva grădinile de pomărit.
7. Cacoviţa, cu salariu de 200 fl. cuartir şi lemne de foc.

Salarele sĕ plătesc din casele bisericesci.

Invĕţătorii aleşi la posturile Nr. 1—5 şi 7 sunt datori a ţinea strană şi a cânta cu copii în dumineci şi sĕrbători în biserică şi a cultiva grădinile de pomărit.

Doritorii de a reflecta la posturile acestea au a-şi aşterne cererile, instruite conform normelor din vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral, până la terminul susindicat

Sebeş, 26 Iuliu 1893.

Oficiul protopresbiteral în conţelegere cu comitetele parochiale respective.

Ioan Tipeiu, prot.

---

ad Nr. 349/1893. [138] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţătoresci dela scólele române gr. or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Făgăraşului se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare.

1. Berivoii-mici, cu salariu anual de 300 fl. v. a cuartir şi lemne de foc.
2. Bréza, postul primariu cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir liliber şi lemne de foc.
3. Comâna inferióră, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir liber şi lemne de foc.
4 Grid, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuurtir liber şi lemne de foc.
5. Herseni, cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir liber şi lemne de foc.
6. Perşani, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir liber şi lemne de foc.
7. Riuşor, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir liber şi lemne de foc.
8. Rucăr, cu salariu anual de 300 fl. cuartir liber şi lemne de foc.
9. Sâmbăta superióră apusénă cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuertir liber şi lemne de foc.
10. Sâmbăta superióră rĕsăriténă, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir liber şi Iemne de foc.
11. Şercăiţa cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber şi lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-şi ascerne suplicile lor instruite conform legilor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

Făgăraş 26 Iuliu 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Făgăraşului în conţelegere cu respectivele comitete parochiale.

Iuliu Dan, protapresb.

---

[141] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învĕţătoriu la scóla capitală gr. or. a bisericei „S-tei Adormiri" din Satulung, protopresbiteratul Braşovului, sĕ escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima pulbicare în „Telegraful Român".

Emolumentele împreunte cu postul acesta sunt: Salariu anual de 300 fl. v. a. plătibil în rate lunare anticipative, şi fiind apt învĕţătoriul ales de a forma un cor din băieţi scolari şi a esecuta cântările liturgice în biserică va primí ca remuneraţiune încă 25 fl. v. a. pe an.

Invĕţătoriul ales e dator a ţiné afară de prelegerile cotidiane prescrise şi prelegeri în scóla de repetiţie împreună cu ceilalţi învĕţători, precum şi a conduce pe scolari la biserică în ḑile de serbătóre.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a-şi înainta cererile instruite conform normelor în vigóre la Preaonoratul oficiu protopresbiteral al Braşovului până la terminul susindicat.

Satulung în 23 Iuliu 1893.

Comitetul parochial gr. or. din Satulung biserica „S-tei Adormiri."

In conţelegere cu oficiul protopresbiteral gr. or. al Braşovului.

Ioan Găvruş, preşed. comitetului.

Nr. 652/1893. (142) 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţătoresci dela scólele confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în tractul protopresbiteral Têrnava, se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român".

1. Blăşel, cu salariu anual de 300 fl. în bani, cuartir şi grădină de legumi; învĕţătoriul are sĕ-şi presinte documentele în original, se scie cântările bisericesci şi sĕ se presenteze în vre-o Duminecă în comună spre a se face cunoscut poporului.
2. Bobohalma, cu salar anual de 300 fl cuartir şi grădină.
3. Cetateadebaltă, cu salar de 300 fl. cuartir şi grădină. Acei individi cu scrisóre frumósă pot fi aplicaţi în órele libere în cancelaria protopresbiterală pe lângă remuneraţiune.
4. Chesler, cu salariu anual de 300 fl. cuartir şi acest post e împreunat cu cantoratul.
5. Crăciunel, cu salar anual de 300 fl. cuartir şi grădină.
6. Fărău, cu salariu de 300 fl. cuartir şi grădină.
6. Sânbenedic, cu salariu de 300 fl. cuartir şi grădină.

Doritorii de a ocupa acestea posturi au a-şi aşterne petiţiunile instruite conform legilor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral (u. p. Kükülövár) până la terminul indicat.

Cetateadebaltă, 20 Iuliu, 1893.

In conţelegere cu comitetele parochiale respective-oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Têrnava.

Nicolau Todoran, proiopresbiter

Nr. 654/1893 [132] 3—3

CONCURS.

Pentru indeplinirea posturilor vacante de învĕţători în scólele confesionale din comunele de mai jos se escrie prin acésta concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare în fóia archiedecesei „Telegraful Rom."

Emolumentele sunt:

1. In Poplaca dóuĕ posturi á 300 fl; pentru unul cuartir în edificiul scólei, pentru al doilea relut de cuartir 15 fl. şi câte 3 stângini metrici de lemne pentru încălḑit. Salariul se va solvi din cassa bisericei în cuartale anticipative.
2. In Sadu un post cu salariu anual de 300 fl. ce se va solví în rate lunare anticipative din cassa alodială, cuartir în edificiul scólei şi 3 stângini metrici de lemne.
3. In Şura mare un post cu 300 fl. ce i se va solvi din repartiţie incassată prin epitropia parochială, cuartir în edificiul scólei şi lemne de încălḑit câte reclamă trebuinţa.

Doritorii de a reflecta la vre-unul din aceste posturi vor avé a-şi trimite suplicile de concurs la subsemnatul oficiu protopresbiteral, instruite în sensul legilor în vigóre, în terminul deschis; dela toţi concurenţii se recere sĕ conducă cântările în biserică în ḑile de dumineci şi serbătóre, avênd a se presenta spre a-şi documenta desteritatea în cântări în vre-una din dumineci în faţa locului până la ḑiua alegerei.

Sibiiu, 28 Iuliu, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiiului.

Ioan Papiu, protopresb.

Nr. 272/1893 [131] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învĕţătoresc din Cacova, protopresbiteratul Seliştei, se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare a acestui concurs.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu anual 330 fl. v. a. din cassa bisericei.
2. Cuartir natural în edificiul scólei.
3. Trei stângeni lemne de încălḑit.
4. Folosirea grădinei scolare.

Invĕţătoriul ales e obligat a ţinea dumiueca şi sĕrbătórea strană în biserică.

Reflectanţii la acest post sĕ-şi înainteze cererile, instruite conform legilor în vigóre subsemtatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Seliște 12 Iulin 1893.

Dr. Nicolau Maier, protopresbiter.

Nr 355/1893 [133] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa III Răcătău, protopresbiteratul Sebeşului, se escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare în „Telegraful român".

Cu postul acesta de paroch este împreunat un venit anual de 402 fl., despre care se pot trage informaţiuni mai deaprópe dela comitetul parochial şi oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-şi aşterne cererile instruite conform normelor din vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

Sebes, 7 Iuliu, 1893.

Oficiul protopresbiteral, în conţelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu, protopresb.

Nr. 553/893 [104] 1—3

Publicaţiune.

Marina Ţiţeiu din Purcăreni prin sentinţa Prea veneratului Consistoriu archidiecesan dto. 8 Iuniu 1893 Nru. 3392 B. a fost totalminte despărţită de câtră bărbatul ei pribegit Ioan Boltaşu asemenea din Purcăreni, ceea ce prin acésta se aduce la cunocsinţa publică.

Braşov, 23 Iuliu, 1893

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Braşovului

Ioan Petric, protopop.

IOAN HODOŞ,

FABRICANT DE CASSE

SIBIIU. — Strada Văpsitorilor (Färbergasse) Nr. 2. — SIBIIU.

Am onóre a-mi recomanda **atelierul meu** Onoratului Public, rugându-mĕ pentru binevoitoriul sprigin. Insărcinându-mĕ cu **lucruri de fer de ori-ce categorie: casse, cassete, sobe, scocuri, lăcate de ori ce fel** etc. etc., pe lângă lucru prompt şi **preţuri fórte moderate.**

[105] 5—5

NB. Comandelor din provincie se satisface imediat şi cu plăcere.

Redactor responsabil **Silvestru Moldovan.** Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.